

# GUMERUKSEN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

## 1 § Järjestyssääntöjen tarkoitus

Yhteisesti sovittujen järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan. Myös järjestyssäännöt ovat lähtökohtaisesti voimassa vastaavan ajan. Näin ollen järjestyssäännöt ovat voimassa oppilaan ollessa koulussa tai osallistuessa koulun toimintaan koulun ulkopuolella.

**Kouluaikaa** on työjärjestyksen mukainen työpäivä ja koulun järjestämä tilaisuus sekä koulunkäyntiin välittömästi liittyvät tilaisuudet kuten koulun tai oppilaskunnan järjestämät kouluajan ulkopuoliset tilaisuudet tai koulun ulkopuolella, kouluaikana järjestettävät tilaisuudet ja koulun ja kouluajan ulkopuolella pidettävät koulun järjestämät tilaisuudet (esim. luokkaretket, leirikoulut ja opintokäynnit sekä työssäoppimisjaksot).

**Koulualueena** pidetään varsinaisen koulurakennuksen, lämpökeskuksen, ”vanhan koulurakennuksen” ja Komppalinnan lisäksi niiden rajaamaa piha-aluetta. Esikoululla on oma erillinen leikki- ja ulkoilualueensa. Koulualueelta ei saa poistua lupaa kysymättä kouluaikana.

## 2 § Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

### 2.1 Oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä muut oikeudet

Jokaisella oppilaalla on oikeus maksuttomaan perusopetukseen, yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen sekä yksityiselämän suojaan. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eriarvoiseen asemaan sukupuolen, iän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Oppilaita on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Jokaisella oppilaalla on oikeus saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä ja oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön sekä oikeus muihin lainsäädännössä määriteltyihin etuuksiin ja palveluihin (perusopetuslaki).

Gumeruksen koulussa ei hyväksytä väkivaltaa, eikä kiusaamista. Jokainen oppilas pyrkii olemaan kaikkien kaveri ja puuttuu havaitsemaansa kiusaamiseen (suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä).

### 2.2 Oppilaan velvollisuudet

Jokainen Suomessa vakinaisesti asuva lapsi on oppivelvollinen. Oppivelvollisuusikäisellä oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, kunnes oppivelvollisuus on suoritettu.

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti hyviä käytöstapoja noudattaen. Toisia ihmisiä tervehditään kohdattaessa. Henkilökuntaa ja toisia oppilaita puhutellaan

kunnioittavasti. Jokaisen kouluyhteisön jäsenen tulee asiallisella, rauhallisella ja ystävällisellä käytäytymisellä edistää koulun työrauhaa. Kiroileminen ja muu ruma kielenkäyttö on sopimatonta.

Oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty lupaa poissaoloon. Jos oppilas jää saapumatta kouluun, hänen huoltajansa on velvollinen mahdollisimman pian ilmoittamaan poissaolon syyn luokanopettajalle tai luokanvalvojalle. Samoin, jos oppilas lähtee koulusta kesken koulupäivän. Oppilas on velvollinen korvaamaan luvattomat poissaolot. Jos oppilas sairastuu kesken koulupäivän, opettaja ilmoittaa asiasta oppilaan huoltajalle.

Perustellusta syystä luokanopettaja tai luokanvalvoja voi antaa luvan enintään viiden vuorokauden poissaoloon, rehtori alle kuukauden mittaiseen poissaoloon ja yli kuukauden mittaiseen poissaoloon sivistyslautakunta. Huoltaja kirjoittaa poissaolon syyn ja vahvistaa sen nimikirjoituksellaan. Lupa poissaoloon haetaan aina etukäteen erillisellä lomakkeella, joka löytyy wilma-reissuvihkosta. Poissaolot merkitään wilma-reissuvihkoon.

### **3 § Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen**

#### **3.1 Hyvä käytös**

Oppilaiden tulee käyttäytyä hyvien tapojen mukaisesti. Toisten huomioon ottaminen, työ- ja opiskelurauhan edistäminen ja kunnioittaminen, tervehtiminen sekä ohjeiden noudattaminen edistävät koulun turvallisuutta, viihtyisyyttä ja opiskelun esteetöntä sujumista.

Opiskelussa tulee huolehtia lähteiden käytön ja plagioinnin kiellon lainmukaisuudesta. Oppilastöihin ei saa kopioida tekstiä tai kuvia luvatta lähdeä ilmaisematta.

Oppilaat pesevät kätensä luokassa ennen ruokailua. Ruokasaliin mennään opettajan johdolla. Ruokailu tapahtuu ruokasalissa opettajien johdolla ja valvonnassa. Jokainen noudattaa hyviä ruokailutapoja. Ruokailun jälkeen oppilaat menevät reippaasti välitunnille.

Koulussa ollaan asiallisesti pukeutuneena. Asialliseen pukeutumiseen kuuluu tarkoituksenmukainen pukeutuminen eri oppitunneille ja ettei pukeuduta toisia loukkaavalla tavalla tai hyvän tavan vastaisesti.

Oppitunnille tulee saapua ajoissa. Kengät jätetään kenkätelineisiin ja päällysvaatteet naulakkoon luokan ulkopuolelle. Luokkien ovet pidetään oppituntien aikana lukossa. Myöhästymiset opettaja merkitsee wilma-reissuvihkoon. Kolmesta myöhästymisestä määrätään kasvatuskeskusteluun. Läksyjen laiminlyönnit kirjataan wilma-reissuvihkoon. Tekemättömät läksyt tehdään opettajan määräämällä tavalla läksyparkissa, välitunnilla tai seuraavaksi päiväksi. Toistuvista läksyjen laiminlyönneistä oppilas voidaan määrätä jäämään koulun jälkeen tekemään läksyjä.

Työpäivä alkaa päivänavauksella, jonka kuuntelemiseen kaikki osallistuvat. Päivänavaus kuunnellaan hiljaa, eikä sen aikana tehdä mitään töitä. Päivänavauksesta myöhästynyt oppilas odottaa sen päättymiseen asti luokan ulkopuolella. Keskusradion kautta päivänavaus pidetään maanantaisin ja perjantaisin.

Oppilaan tulee tiedostaa tekijänoikeusasiat käyttäessään kännykkää koulussa. Kuvata saa ainoastaan henkilöitä, joilta on saanut luvan kuvan ottamiseen. Sosiaalisessa mediassa ja muualla saa julkaista ainoastaan sisältöjä, joihin henkilöllä on tekijänoikeudet ja asianmukaiset luvat. Epäillessään sisäl-

töjen asiallisuutta oppilaan tulee tiedustella aina opettajalta hänen kantaansa mahdolliseen julkaisemiseen.

Oppituntien ajaksi matkapuhelimet tulee sulkea tai pitää äänettömänä ja ne tuodaan opetustilan kännykkäparkkiin (yläkoulu). Alakoulun oppilaat säilyttävät matkapuhelimensa repuisa koko koulupäivän ajan. Tarvittaessa alakoulun oppilas pyytää luvan matkapuhelimen käyttöön koulupäivän aikana.

Kouluun ei tuoda arvoesineitä, makeisia ja energiajuomia.

### 3.2 Oleskelu ja liikkuminen

Koulupäivän alkamista oppilaat odottavat ulkona. Koulun ovet avataan välituntikellojen soidessa.

Välitunti vietetään välituntialueella. 1.-6. luokkien oppilaat ovat välituntisin ulkona, sisätiloissa he saavat oleskella vain huonolla säällä, mistä ilmoitetaan erikseen. 7.-9. luokkien oppilaat saavat olla sisällä ruokavälitunnilla klo 11.15-11.45, muulloin he ovat välituntien aikana ulkona. Välitunnille mennään ripeästi ja säänmukaisessa vaatetuksessa. Luokkien ovet lukitaan välituntien ajaksi. Pitkällä välitunnilla luokilla on mahdollisuus harrastaa liikuntaa Komppalinnassa erillisen vuorolistan mukaisesti.

WC-tiloissa, tuulikaapissa ja portaikoissa ei saa välituntisin aiheutta oleskella. Käytävillä ja portaisissa liikutaan vain kävellen. Roskat laitetaan asianmukaisiin roskakoreihin. Välitunnin loppuessa 1-3-luokkalaiset tekevät jonot ulko-oven eteen, josta välituntivalvoja päästää heidät sisälle.

Koulualueelta saa poistua vain opettajan luvalla opetukseen liittyvästä tai muusta perustellusta syystä.

Saliin mentäessä oppilaat jättävät kenkensä hyvään järjestykseen liikuntasalin eteiseen. Näihin tiloihin mennään vain opettajan luvalla tai johdolla ja hänen ohjeitaan ehdottomasti noudattaen. Liikuntatunteja varten pukuhuoneisiin mennään vasta välitunnin jälkeen tai opettajan luvalla. Liikuntatunnin jälkeen välineet laitetaan siististi paikoilleen.

Kirjastoon mennään omalla kirjastovuorolla opettajan ohjeiden mukaisesti. Vaikka kirjastovuoro olisi heti välitunnin jälkeen, jonottavat 1-3-luokkien oppilaat sisälle pääsyä ja hakevat sitten vasta kirjaston kirjat luokasta.

Urheilumaahan tai Sisuradalle mennään opettajan valvonnassa tai hänen luvallaan. Matkalla noudetaan liikennesääntöjä.

Koulumatka kuljetaan liikennesääntöjä noudattaen. Mopoa saavat koulumatkoillaan käyttää vain ne oppilaat, joilla on säädetty ikä ja mopokortti.

Koulukyydityksessä olevat oppilaat odottavat autoja koululla siihen määrätyllä paikalla (linja-autokatos). Oppilas on vastuussa saamastaan linja-auton älykortista. Se on tarkoitettu vain henkilökohtaiseen käyttöön ja vain koulumatkoille.

### 3.3 Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

Koulun omaisuutta, oppimateriaaleja, omia tavaroita ja toisten omaisuutta on käsiteltävä huolellisesti ja kunnioittavasti. Siisteyttä on noudatettava kaikkialla. Löytötavarat toimitetaan koulutoimistoon, josta ne saa asianomainen periä tuntomerkit ilmoittamalla.

Vahingosta on heti ilmoitettava rehtorille, luokanvalvojalle tai opettajalle. Oppilaan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (421/1974). Vahingoista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle.

Jos vahingontekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan/uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan/huolimattomuudellaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan.

Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä muista lainmukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.

### 3.4 Turvallisuus

Havaitessaan turvallisuuteen liittyvän vian tai puutteen, tulee oppilaan ilmoittaa siitä mahdollisimman pian koulun henkilökuntaan kuuluvalla.

Mopot ja polkupyörät laitetaan siististi niille varatuille paikoille. Kulkuvälineiden luona oleskelu ja ajaminen koulun alueella koulupäivän aikana on kielletty.

Lumipallojen heittäminen on sallittua vain heittäyseinään ja kivien heittäminen on kiellettyä.

Pallopelejä pelataan vain niille varatuilla alueilla ja pelivälineet tuodaan välitunnin jälkeen säilytyspaikoilleen. Välituntipallot säilytetään joko luokissa tai tuulikaappien pallokoreissa.

Koulun alueella on tallentava kameravalvonta.

### 3.5 Tietokoneiden, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Omien mobiililaitteiden tuonti kouluun on sallittua, mutta niiden käyttö opetuksen aikana on sallittua vain opettajan luvalla. Muutoin ne pidetään oppituntien aikana kännykkäparkissa suljettuna tai äänettömänä niin, etteivät ne häiritse opetusta.

Kuvan ja äänen lähettäminen suoratoistona on kiellettyä ilman opetukseen liittyvää syytä. Oppilaiden tulee toimia vastuullisesti käyttäessään mobiililaitetta ja ollessaan sosiaalisessa mediassa. Oppilaiden omia tietoteknisiä laitteita voidaan käyttää oppimisen tukena huoltajien kanssa sovitulla tavalla.

### 3.6 Päähteet ja vaaralliset aineet

Kouluun tai oppilaitokseen ei saa tuoda tai työpäivän aikana hallussa pitää sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai joka voi vaarantaa oman tai toisen turvallisuutta, joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen tai jonka hallussapidolle ei ole muuta hyväksyttävää syytä.

Tällainen esine tai aine, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty, joka on vaarallinen tai jolla oppilas häiritsee (perusopetus) opetusta voidaan opettajan tai rehtorin toimesta ottaa haltuun. Jos oppilas ei esinettä tai ainetta pyynnöstä vapaaehtoisesti luovuta, sen voi ottaa pois.

Mikäli on ilmeistä, että perusopetuksen oppilaalla on koulussa hallussaan kielletty esine tai aine, ja oppilas kieltäytyy sitä vapaaehtoisesti luovuttamasta ja arvioidaan, että esineen tai aineen hallussapidon johdosta oma tai toisen turvallisuus vaarantuu, on opettajalla tai rehtorilla oikeus tarkastaa perusopetuksen oppilaan tavarat, säilytystilat sekä vaatteet päällisin puolin.

Vaarallisista, kielletyistä tai opetusta häiritsevistä esineistä ja niiden haltuun ottamisesta säädetään tarkemmin perusopetuslain 36§:ssä.

### 3.7 Kasvatuskeskustelu ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatuskeskustelua ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatuskeskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa. Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää, millaisissa tapauksissa kasvatuskeskustelua käytetään.

Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee ai-

kaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma palaamisen tukemiseksi. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle ja oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Opetuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso. Ennen kurinpitotoimesta päättämistä on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Muista 36 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja opetuksen epäämisestä tarvittaessa lisäksi koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Määräaikaisesta erottamisesta ja kirjallisesta varoituksesta tulee antaa päätös, ja muut 36 §:ssä tarkoitettut toimenpiteet tulee kirjata. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Oppilaalle ja oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on varattava tilaisuus osallistua tässä momentissa tarkoitettun opetussuunnitelmaan perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kurinpitotoimi tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi ja enintään seuraavaksi työpäiväksi, järjestetään tarvittava oppilashuolto. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa, kun hänet on poistettu luokahuoneesta, muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai kun oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi.

Perusopetuslaki velvoittaa opetuksen järjestäjän laatimaan ja ohjeistamaan opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelman kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnittelun tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös koulun järjestys sääntöjen toteutumista.

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että jokaisella sen alaisella koululla on käytössään kasvatuskeskustelujen ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskeva suunnitelma. Suunnitelma voidaan laatia osana opetussuunnitelmaa tai erillisenä. Se voidaan laatia kokonaisuudessaan koulujen yhteisenä tai siten, että suunnitelman rakenne ja keskeiset toimintatapalinjaukset ovat yhteisiä ja suunnitelma täsmennetään koulukohtaisesti.

Suunnitelman laadinnassa on otettava huomioon, että kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja ja että näitä keinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon. Myös oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon. Kurinpidollisia keinoja ei saa käyttää oppilaita häpäisevällä tai loukkaavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä päättää suunnitelman laatimisesta ja valmisteluun osallistuvista tahoista. Oppilaille tulee lain mukaan järjestää mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun. Yhteistyö huoltajien ja muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon edustajien kanssa tukee suunnitelman toteutumista. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa tulee kuulla ennen suunnitelman hyväksymistä tai päivittämistä.

#### **4 § Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkastaminen**

Järjestyssäännöistä tiedotetaan wilma-reissuvihkon ja koulun syystiedotteen kautta koulun henkilökunnalle, oppilaille ja huoltajille. Oppilaiden kanssa järjestyssäännöt käsitellään luokanopettajan/luokanohjaajan toimesta vuosittain lukuvuoden alkaessa ja aina tarvittaessa.

Järjestyssäännöt tarkistetaan vähintään kerran lukuvuodessa yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Järjestyssäännöt ovat osa koulun oppilashuoltosuunnitelmaa ja ne tarkistetaan vuosittain oppilashuoltosuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Oppilaita ja huoltajia kuullaan koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa hyväksyttäessä.

#### **Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisten keinojen käyttöä koskeva suunnitelma**

##### Ilmoittaminen häirinnästä

Opettajalla ja rehtorilla on velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle. Ilmoittaminen on syytä tehdä saman päivän aikana. Ilmoittaminen on syytä dokumentoida kirjallisesti.

Opettajat voivat keskustella oppilaiden kanssa koulumatkalla tapahtuneista asioista. He toimivat tarvittaessa huoltajien tukena asioiden selvittämisessä, mutta eivät ole päävastuullisia. Oppilasta ei voida määrätä kurinpitotoimiin koulumatkalla tapahtuneiden asioiden perusteella.

##### Ohjaava keskustelu

Koulun tehtävänä on kasvatus – ja opetustyö. Opetushenkilökuntaan kuuluvat käyvät oppilaiden kanssa ohjaavaa keskustelua tarvittaessa. Keskustelun aiheet voivat liittyä esimerkiksi lievempiin käyttäytymisen ongelmiin tai laiminlyönteihin. Ohjaava keskustelu on yleisin koulussa käytetty kasvatusmuoto.

##### Kasvatuskeskustelu

Mikäli ohjaava keskustelu ei ole riittävä, rikkeen havainnut aikuinen siirtää tiedon luokanopettajalle, luokanohjaajalle tai rehtorille. Kasvatuskeskusteluun voi määrätä rikkeen havainnut opettaja, luokanohjaaja tai rehtori. Kasvatuskeskusteluun johtaa

- useita myöhästymisiä
- häiritsee toistuvasti opetusta tai rikkoo muutoin koulun järjestyssääntöjä
- toistuva epäkunnioittava käytös muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa kohtaan
- luvaton poistuminen koulun alueelta
- luntaaminen ja muu tahallinen vilppi
- Koulun tilojen tahallinen rikkominen
- tupakan/päihteiden hallussapito ja käyttö
- fyysinen, sanallinen ja seksuaalinen uhkailu tai väkivalta
- Muut välitöntä puuttumista vaativat tilanteet

Kasvatuskeskustelu käydään mahdollisimman pian tapahtuneesta. Keskustelusta ilmoitetaan huoltajalle ja hänelle varataan mahdollisuus osallistua keskusteluun joko etäyhteyksin tai läsnä ollen, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Kasvatuskeskustelussa

- läsnä ovat luokanopettaja/luokanvalvoja, oppilas sekä mahdollisesti huoltaja ja rikkeen havainnut henkilö/henkilöt
- osapuolet ja silminnäkijät kertovat oman näkemyksensä tapahtuneesta
- silminnäkijähavainnot voi tarvittaessa antaa myös kirjallisena.
- mietitään yhdessä keinot oppilaan käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi
- keskustelussa käytyt asiat ja sovitut toimet kirjataan tarkasti Wilman Toimenpiteet -osioon ja tarvittaessa oppilaan pedagogisiin asiakirjoihin

Luokanopettaja/luokanohjaaja seuraa kasvatuskeskusteluja lukukausittain. Jos oppilaalle määrätään enemmän kuin kolme kasvatuskeskustelua lukukaudessa, huoli viedään rehtorille/koulunjohtajalle ja koulukuraattorille. Heidän kanssaan arvioidaan jatkotoimenpiteistä. Vakavimmissa tapauksissa tämä tehdään jo aiemmin.

### Laiminlyötyjen kotitehtävien suorittaminen

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Oppilaan määräämisestä tekemään kotitehtäviään on ilmoitettava oppilaan huoltajalle. Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään tulee kirjata.

### Jälki-istunto

Koulun opettaja tai koulunjohtaja/rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestyssääntöjä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta tai hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Jälki-istunto voi koostua kirjallisista tai suullisista tehtävistä tai se voidaan suorittaa myös istumalla hiljaa. Jälki-istunto tulee järjestää opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ulkopuolella. Jälki-istuntoon johtava rike merkitään tuntimerkintänä sille ajankohdalle, jolloin rike on tapahtunut. Jälki-istunnon suorittaminen merkitään Wilmaan Tuki-lehden Toimenpiteet-osioon.

### Luokasta poistaminen

Koulun opettaja tai koulunjohtaja/rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi opetustilasta tai muusta koulun järjestämästä tilaisuudesta. Ennen tilasta poistamista oppilaalle on ilmoitettava, että mikäli hän jatkaa häiritsevää käytöstään, hänet määrätään poistumaan oppitunnilta. Oppilasta ei tarvitse kuulla, kun hänet määrätään poistumaan. Oppilaalle on järjestettävä valvonta, kun hänet on poistettu opetustilasta.

Tapahtuma kirjataan Wilmaan tuntimerkinnällä poistaminen. Opettajalla ja koulunjohtajalla/rehtorilla on oikeus käyttää välttämättömiä voimakeinoja oppilaan poistamiseksi. Voimakeinojen käytöstä tehdään merkintä Wilmaan Kurinpitotoimen kirjaaminen (Oppilaan tiedot, Tuki, Toimenpiteet) ja annetaan kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjän edustajalle. Kirjallinen selvitys voi olla esim. tuloste Kurinpitotoimen kirjaamisesta.

### Opetuksesta epääminen



Oppilaan oikeus opetukseen voidaan evätä, mikäli oppilas käyttäytyy niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii. Päätöksen opetuksen epäämisestä tekee koulunjohtaja/rehtori.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvalliseen paluuseen opetukseen.

Koulunjohtajan/rehtorin on ilmoitettava huoltajalle opetukseen osallistumisen epäämisestä ennen kuin lapsi lähtee koululta. Tällöin sovitaan huoltajan kanssa oppilaan valvontavastuusta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana. Jos huoltaja ei pysty järjestämään valvontaa, ollaan yhteydessä sosiaalitoimeen.

Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus oppilashuollolliseen keskusteluun psykologin tai kuraattorin kanssa. Kyseisen keskustelun tehtävä on selvittää syy oppilaan käytökseen ja järjestää tarvittavia tukitoimia.

Opettaja tekee oppilaalle suunnitelman opetuksen järjestämisestä epäämisen ajaksi sekä suunnitelman koulun palaamisen tukemiseksi yhteistyössä oppilashuollon henkilöstön ja koulunjohtajan/rehtorin kanssa ja kirjaa sen Wilmaan Toimenpiteet-osioon kohtaan Tukitoimet (Oppilaan tiedot, Tuki, Toimenpiteet).

#### Kirjallinen varoitus

Koulunjohtaja/rehtori voi antaa opetusta häiritsevälle tai muuten koulun sääntöjä rikkovalle oppilaalle jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen. Kirjallinen varoitus annetaan oppilaalle, mikäli voimakkaat tukitoimet tai rangaistukset eivät muuta oppilaan käytöstä. Kirjallisesta varoituksesta annetaan koulunjohtajan/rehtorin antama hallinnollinen päätös. Sitä ennen oppilaalle on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti ja oppilasta sekä huoltajaa on kuultava. Kirjallisen varoituksen saaneen oppilaan asioissa pidetään moniammatillisen oppilashuollon palaveri.

#### Määräaikainen erottaminen

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Siikajoen kunnassa määräaikaisen erottamispäätöksen tekee sivistyslautakunta yhdessä sosiaalitoimen kanssa.

Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön rehtorin tai koulunjohtajan päätöksellä sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen.

Ennen päätöksen tekemistä on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti ja oppilasta ja huoltajaa on kuultava sekä hankittava muu tarpeellinen selvitys. Prosessi kirjataan Wilmaan Toimenpiteet-osioon kohtaan Määräaikaisen erottamisen valmistelu. (Oppilaan tiedot, Tuki, Toimenpiteet).

Koulunjohtaja/rehtori kutsuu koolle moniammatillisen työryhmän, jossa suunnitellaan oppilaan koulunkäynnin ja opiskeluhuollon järjestäminen sekä muut jatkotoimenpiteet. Sovitut asiat kirjataan oppilashuoltokertomukseen. Opettajat laativat oppilaalle HOJKS:an, joka kirjataan Wilmaan. Suunnitelman tarkoitus on estää määräajaksi erotetun oppilaan jälkeen jääminen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä.

Hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattaminen kurinpidollisia keinoja käytettäessä

Rehtorit vastaavat koulujensa osalta menettelytapojen oikeellisuudesta. Kurinpidolliset selvitykset annetaan tiedoksi sivistystoimenjohtajalle. Rehtoreiden tekemät viranhaltijapäätökset käsitellään sivistyslautakunnassa (otto-oikeus). Sivistyslautakunnan päätöksentekoa valvoo kunnanhallitus.

Lukuvuoden suunnittelupäivän yhteydessä rehtori huolehtii henkilökunnan perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma on näkyvissä pysyväistiedotteena Wilmassa. Lisäksi suunnitelma on osa kuntakohtaista opetussuunnitelmaa, joka on nähtävillä kunnan internet-sivuilla. Kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma on osa opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelman toimivuuden seuranta ja arviointi on jatkuvaa.